

DE LICHAAMELIJK GEHANDICAPTE PUBER VAN
STEPHANIE ZIT NIET OP DE JUISTE SCHOOL

GROTE STEDEN
MAKEN AFSPRAKEN
OM JONGEREN NAAR
SCHOOL TE KRIJGEN

Vier grote steden hebben concrete afspraken gemaakt met scholen om het aantal kinderen en jongeren dat niet naar school gaat terug te dringen. Dit moet ertoe leiden dat in 2020 geen leerling in Utrecht, Amsterdam, Rotterdam en Den Haag meer thuiszit. Nu krijgen nog zo'n achtduizend leerplichtige jongeren geen onderwijs. Veelal zijn dit kinderen met lichamelijke of psychische beperkingen, of problemen die geen passende plek in het onderwijs kunnen vinden.

Vorig jaar spraken gemeenten met het kabinet en de scholen af dat elke gemeente de scholen kan opdragen om een leerling die tussen wal en schip dreigt te vallen aan te nemen. Nog niet alle gemeenten hebben dat geregeld.

De grote steden willen het aantal thuiszitters ook terugdringen door beter samen te werken met ouders, scholen en jeugdzorg. Ze willen dat de leerplichtambtenaar de gegevens van een leerling die verzuimt eenvoudiger kan delen met andere scholen en jeugdzorg.

Bron: Trouw

'MIJN ZOON
KRIJGT NIET DE
BEGELEIDING
DIE HIJ NODIG
HEEFT'

Stephanies zoon Freek (13) is lichamelijk gehandicapt. Na de reguliere basisschool ging hij – met een havoadvies op zak – naar het voortgezet speciaal onderwijs. Maar daar loopt hij steeds meer achterstand op. "Ik vraag me af of Freek eigenlijk wel serieus wordt genomen."

Dat Freek een heel pienter kind is, daarover waren de leerkrachten van mytylschool De Regenboog in Haarlem het al snel eens. Het deed Stephanie goed dat haar zoon veel vooruitgang boekte en het gaf hoop voor de toekomst. Hoewel Freek lichamelijk zwaar beperkt is en niet kan praten, betekende het dat hij zich op andere vlakken wel verder kon ontwikkelen.

Freek heeft sinds zijn geboorte CP, cerebrale parese. "Dat is een mooi woord voor hersenbeschadiging", vertelt Stephanie (49), moeder van Freek en Guusje (10). "Freek liep dit hersenletsel op tijdens de bevalling. Er was geen arts aanwezig en hij wilde er niet uit. Levenloos bracht ik hem ter wereld. Hij is twintig minuten gereanimeerd, waarna mij

de ergste scenario's werden voorgeschoteld: van overlijden tot zwaar meervoudig gehandicapt. Maar een MRI-scan wees uit dat zijn verstandelijk vermogen volledig intact was. De tijd zou leren of dat zo zou blijven. Gelukkig was dat het geval." De basisschool doorliep Freek dan ook vrij goed. "Hij had wel veel extra begeleiding nodig, omdat hij spastisch is en niet kan lopen en praten. Freek communiceert via een iPad. Hij typt wat hij wil zeggen en gebruikt ook

STEPHANIE: 'BIJ WISKUNDE KREEG FREEK DE OPDRACHT IETS MET EEN LINIAAL TE TEKENEN. HIJ IS SPASTISCH!'

Ook in sociaal opzicht ging het de eerste weken goed met Freek. "Hij wilde er graag bij horen en stak daar veel energie in door bijvoorbeeld grapjes te maken en zich aan te sluiten bij populaire groepjes. Logisch, hij is aan het puberen en wil zó graag zijn zoals de andere kinderen."

Opstootjes

Maar met leren ging het minder goed, ontdekte Stephanie al snel. "Freek zat in een onrustige klas waar geregeld akkefietjes waren."

'FREEK WIL ZO
GRAAG ZIJN ALS
ANDERE KINDEREN'

Vroeger bestond er onderwijs alleen voor lichamelijk gehandicapte kinderen. Door bezuinigingen is dat veranderd. Freek zit nu in een klas met kinderen met gedragsproblemen, zoals autisme en ADHD. Slechts twee andere kinderen hebben ook een zware, lichamelijke beperking. De school was nog maar enkele weken begonnen toen ik werd gebeld dat er problemen waren in de klas. Het had niks met Freek te maken, maar een van zijn klasgenoten was redelijk agressief en gooide met stoelen. Alle ouders werden >

gebaren en klanken om dingen duidelijk te maken. Op school werd hij een op een geholpen en hij had een eigen werkplek in de klas. Ze boden hem maatwerk en dingen die vanwege zijn beperking lastig waren, werden aangepast. Zo kreeg hij een beeldscherm om te lezen. Een boek is wegens zijn spasme onhandig voor hem. En omdat het lezen van lange teksten hem veel energie kostte, pikten de leerkrachten de belangrijkste stukken er voor hem uit. Of ze maakten gebruik van een band met gesproken tekst. Op deze manier lukte het Freek toch de lesstof tot zich te nemen."

Vertrouwen

Alles veranderde toen hij anderhalf jaar geleden naar de middelbare school ging. Freek koos voor een havo in het voortgezet

speciaal onderwijs, waar behalve kinderen met een lichamelijke beperking ook kinderen met gedragsproblemen heengaan. Aanvankelijk had Stephanie daar vertrouwen in. "Bij het intakegesprek voor de zomer heb ik erop aangestuurd dat Freek net als op de basisschool een eigen werkplek met beeldscherm zou krijgen. Ze vertelden dat ze met iPads werken en daar stond ik positief tegenover. Freek is namelijk gewend daarop te werken. Hij communiceert ermee en doet er vaak spelletjes op."

daarover geïnformeerd. Dat soort telefoontjes kwamen steeds vaker. Meestal gingen ze over ruzies of over opstootjes tussen kinderen. Soms bemoeide Freek zich daar ook mee en was hij erbij betrokken. Tot op zekere hoogte, want hij kan natuurlijk niet veel met zijn handicap."

'IK ZIE HEM WEL IETS MET COMPUTERS DOEN EN GELOOF IN DE TOEKOMST VAN FREEK'

De keren dat Freek niet met het schoolbusje naar huis kwam, maar Stephanie hem van school haalde, schrok ze van de chaos. "Kinderen stonden op tafel, gilden en schreeuwden door elkaar. Freek bleek ook geen eigen werkplek te hebben, terwijl de schoolleiding die wel had toegezegd. Ik maakte me zorgen. Het werken met de iPad was ook niet zo ideaal als het leek. Freek moest er ál zijn schoolwerk op doen. Het kleine formaat bleek voor hem helemaal niet zo handig. In november 2015 heb ik gebeld met de mentor om te vragen hoe het met hem ging. 'Freek doet niets', kreeg ik toen te horen."

Ondergesneeuwd

"Vanaf dat moment heb ik contact gezocht met andere ouders en ze gevraagd naar hun ervaringen. Toen bleek dat er meer ouders ontevreden waren. Samen stelden we een brief op met klachten over het slechte pedagogisch klimaat en die stuurden we naar de schoolleiding. Dat heeft uiteindelijk enkele veranderingen opgeleverd. De klas kreeg er een tweede mentor bij en de kinderen konden voortaan in de klas blijven zitten totdat een andere docent bij hen kwam. Voorheen moesten ze zelf naar andere lokalen gaan, wat voor veel onrust zorgde. Zeker bij kinderen met een lichamelijke beperking. Die eigen werkplek zou Freek alleen krijgen als hij liet zien dat hij gemotiveerd was, vertelde de rector me. Ik was verbijsterd. Zo draai je de rollen toch om? Ik denk dat ze

op school geen goed beeld hebben van mijn zoon. Hij moet het alleen doen en dat kan hij niet. Naar mijn idee verliest hij zijn interesse, omdat hij ondergesneeuwd raakt en niet de aandacht krijgt die hij nodig heeft. Daarnaast kan hij zich niet concentreren, omdat het zo druk is in de klas.

Wat het moeilijk maakt, is dat het vrij uniek is dat hij lichamelijk gehandicapt is en daarbij een goed IQ heeft. Dat komt niet vaak voor. Mensen denken al snel dat hij niks kan. Als ze zich in hem verdiepen, zouden ze zien dat het anders is..."

Echte puber

Door bezuinigingen worden meer kinderen met diverse beperkingen en problemen bij elkaar gezet in een klas. Geen goede zaak, vindt Stephanie. "Alle energie van de docenten gaat naar kinderen met gedragsproblemen, waardoor Freek erbij inschiet. Ik zou graag zien dat hij persoonlijke aandacht krijgt, dingen een op een krijgt uitgelegd en dat de lesstof meer wordt aangepast op wat

STEPHANIE: 'MENSEN DENKEN AL SNEL DAT FREEK NIETS KAN. ALS ZE ZICH MEER IN HEM VERDIEPEN, Zouden ZE ZIEN DAT HET ANDERS IS.'

hij kan. Als ze hem bij wiskunde de opdracht geven om iets met een liniaal te tekenen, sta ik met mijn oren te klapperen. Freek is spastisch! Staat dan niemand daarbij stil? Ik vraag me af of Freek eigenlijk wel serieus wordt genomen." De eigen werkplek kreeg Freek uiteindelijk wel, maar hij wilde er niet zitten, omdat hij dan een uitzondering vormde. "Tja, een echte puber. Hij wil bij de rest horen. Dus ook dat is niet gelukt."

Niet gestimuleerd

Thuis, als Stephanie met Freek via de iPad communiceerde, vertelde hij niet zo veel over school. Totdat het rapport kwam. "Dat was niet al te fraai. 'Je zit toch niet de hele dag spelletjes te doen op school?' vroeg ik. Hij antwoordde dat hij geen zin had om te leren, dat hij net zo wilde worden als vlogger Enzo Knol. Dat is de reactie van een puber, maar naar mijn mening ook het gevolg van het feit dat leerkrachten hem te veel links laten liggen, hem niet stimuleren en niet kijken naar waar zijn kansen liggen. Ik vermoed dat sommige leraren het wel lekker rustig vinden dat hij spelletjes op zijn iPad zit te doen. Ze vinden het vergeefse moeite om in hem te investeren, want 'wat moet er nu ooit van die jongen terechtkomen?'. Dat vind ik een vreselijke gedachte, want ik denk dat er wel degelijk een toekomst voor Freek is weggelegd." Stephanie strijdt al anderhalf jaar voor de toekomst van haar zoon. Hoewel ze wel haar beklag bij de directie heeft kunnen doen, vindt ze het jammer dat er verder nergens een goede plek is waar ze de situatie van Freek aan de kaak kan stellen. "Ik heb al een klacht in gediend bij het Samenwerkingsverband Voortgezet

Onderwijs. Deze organisatie coördineert en ondersteunt scholen bij het verzorgen van passend onderwijs. Zij kunnen niets voor me doen, omdat de school die instantie geen verantwoording is verschuldigd. Ook een onderwijsconsulent van het Samenwerkingsverband, die je kunt benaderen met problemen, kon me geen hulp bieden."

Uitdaging

Als alleenstaande moeder vecht Stephanie voornamelijk in haar eentje voor Freek. "Freeks speltherapeut gaat wel vaak met me mee naar de gesprekken met school. Zij kent Freek al vanaf zijn achtste en is heel betrokken bij ons. Samen met haar heb ik gekeken naar andere opties. Maar die zijn er eigenlijk niet. Er is een school waar hij naartoe zou kunnen, maar die geeft geen ondersteuning bij eten, drinken en naar de wc gaan, dus die is niet geschikt. Freeks mentor raadde ons vmbo-kader aan, omdat hij denkt dat Freek zijn havo-diploma niet zal halen. Ik ben van mening dat vmbo-kader niets voor Freek is, omdat dat praktijkonderwijs is en hij het nu juist van zijn hersens moet hebben en niet van zijn handen. Hij is goed

in vakken als Nederlands, Engels, geschiedenis en rekenen. Ik zie bijvoorbeeld wel voor me dat Freek iets met computers gaat doen. Of iets met geschreven taal. Hij heeft Facebook-groepen over voetbal aangemaakt en schrijft daar heel grappige teksten op. Een blog zou echt iets voor hem zijn. Als hij daarin meer zou worden uitgedaagd, zou hij school misschien ook leuker gaan vinden. Soms heb ik het idee dat hij er zelf het nut niet van inziet. Misschien denkt hij: waarom zou ik dit allemaal leren als ik waarschijnlijk toch nooit een echte baan krijg? De speltherapeut praat daar met hem over, stelt vragen als: 'Je wilt graag zoals Enzo Knol worden, maar wat is je plan B?' Ook ik probeer tot hem door te dringen, hem ervan te overtuigen dat school wel belangrijk voor hem is. Maar hij is in dat opzicht niet zo veel anders dan andere pubers van dertien. Hij vindt school stom. Stephanie blijft vechten voor Freeks toekomst. "Ik leg me er niet bij neer dat die bij voorbaat verloren zou zijn. Binnenkort heb ik weer een gesprek op school. Dan hoop ik dat er nog wat te verbeteren valt, want ik geloof in Freeks toekomst." ✓

REAGEER

Heb jij ook een kind dat volgens jou niet in ons schoolstelsel past? Mail je verhaal naar post@vriendin.audax.nl of praat erover op naarvriendin.nl/forum.